

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้จัดพิมพ์หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด ภูมิปัญญาแผ่นดินเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 เรื่อง เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา มาตรฐาน 3.1 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5,000 เล่ม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการสอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ใน 3 ส่วน คือ 1 สอดแทรกไว้ในสาระการเรียนรู้ 2 สอดแทรกไว้ในกิจกรรม และ 3 สอดแทรกไว้ในการบริหารจัดการ และในปีงบประมาณ 2551 ได้ดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

1. ขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ อย่างจริงจัง และต่อเนื่องตามตัวชี้วัด 4 ด้าน ของยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนฯ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 - 2554

2. สนับสนุนสถานศึกษา 80 แห่ง ให้ดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 ให้ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถสร้างขบวนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 พัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและจัดการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

3. ผลการดำเนินงาน

3.1 จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเน้นย้ำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนในสถานศึกษา สร้างความเข้าใจในการสื่อสารข่าวสาร ความเคลื่อนไหว ทราบถึงความจำเป็น และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนฯ ของกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 รายงานผลการศึกษาวิจัยองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 เรื่อง

ความร่วมมือระหว่างเครือข่าย

1) ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ดังนี้

(1) สื่อ เอกสาร CD ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2) งบประมาณในการดำเนินงานจัดประชุมสัมมนา ฝึกอบรม และการจัดแสดงผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “เรียนรู้ตลอดชีวิต บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง”

(3) วิทยากรหลักในการอบรม สัมมนาให้ความรู้ ความเข้าใจในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

(4) ร่วมเป็นแกนนำการจัดแสดงผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “เรียนรู้ตลอดชีวิต บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา”

2) ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยมูลนิธิสยามกัมมาจล ดังนี้

(1) ส่งเสริม ต่อยอด และขยายผลการดำเนินโครงการเสริมศักยภาพการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

(2) ป้ายสถานศึกษาพอเพียง 2550 จำนวน 135 ป้าย

(3) ถูผ้า “จิตอาสาเพื่อสังคม” จำนวน 600 ถู

(4) เข้าร่วมจัดแสดงผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “เรียนรู้ตลอดชีวิต บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา”

ผลการดำเนินงานเครือข่ายภาคเอกชน

โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง (วพ.) สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา โดยให้การส่งเสริมสนับสนุนและดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

- การพัฒนา “เครือข่ายศึกษานิเทศก์ (ศน.) พอเพียง” ร่วมกับ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดอบรมสัมมนาใน 4 ภูมิภาค

- สนับสนุนโครงการพัฒนาครู และผู้บริหารโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงแบบอย่าง ในสถานศึกษาจากทุกเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 585 คน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

- สนับสนุนกิจกรรมบูรณาการระดับปฐมวัย และสื่อประกอบการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับ สถาบันวิจัยการเรียนรู้ ได้จัดประกวด กิจกรรมการบูรณาการระดับปฐมวัยและสื่อประกอบการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ซึ่งถ้วยรางวัลพระราชทานจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เผยแพร่และปลูกฝังรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสถานศึกษาปฐมวัย โดยเน้นการบูรณาการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เหมาะสม และมีคณะกรรมการตัดสินจากหลายหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย โดยตัดสินในระดับภูมิภาค ๖ ภูมิภาค

- โครงการจัดทำหนังสือ พพ. ๘๑๙ โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ร่วมกับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเครือปูนซีเมนต์ไทย จัดทำหนังสือเพื่อความพอเพียงของชีวิต พพ.๘๑๙ เพื่อให้เยาวชน (ระดับประถมศึกษาขึ้นไป) มีหนังสือสนุกที่สอดแทรกคุณธรรมอัน และเพื่อนำเสนอตัวอย่างการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต การตัดสินปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น

- โครงการสังเคราะห์ถอดบทเรียนองค์ความรู้แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โครงการวิจัยวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ระหว่างวันที่ 7-9 พฤษภาคม 2551 ณ โรงแรมเฟิสท์ กรุงเทพมหานคร เพื่อสังเคราะห์ถอดบทเรียนองค์ความรู้แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง พัฒนาการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตามแผนยุทธศาสตร์ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

- โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการสังเคราะห์องค์ความรู้สถานศึกษาพอเพียง 2550 จำนวน 17 แห่ง สืบเนื่องจากโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าว ตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดนโยบาย การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในทุกระดับ เพื่อให้ ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- โครงการแข่งขันการออกแบบเกมเศรษฐกิจพอเพียง โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ร่วมกับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และพัฒนาองค์ความรู้ทางด้าน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบใหม่ๆ

สำหรับเกมที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลชนะเลิศจะถูกนำไปปรับปรุง และพัฒนา เพื่อเผยแพร่เป็นสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

● **ร่วมจัดและสนับสนุน โครงการแสดงผลการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ปี 2551 หัวข้อ “เรียนรู้ตลอดชีวิต บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา”** ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างดีเด่นในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ภายใต้งานมหกรรมรักการอ่าน 2551 “รักอ่าน รักเรียนรู้ตลอดชีวิต” ระหว่างวันที่ 4-8 กันยายน 2551 ณ ศูนย์แสดงสินค้า อิมแพค เมืองทองธานี โดยจัดแสดงเป็นบูธคลินิกครูพอเพียง ในส่วนของโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง นั้น รูปแบบการจัดงาน เปิดคลินิกวิชาการ โดยมีกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) **การเสวนา** หัวข้อต่างๆ ได้แก่ การประเมินสถานศึกษาพอเพียง งานวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงในชั้นเรียน แผนการจัดการเรียนการสอนบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการจัดการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) **ให้คำปรึกษา** เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกโรงเรียน และอาชีวศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น

3) **การจัดแสดงสื่อ และงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง** ได้นำสื่อ และงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง มาจัดแสดงให้ผู้เข้าชมงานได้ศึกษาหาความรู้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยมูลนิธิสยามกัมมาจล

ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยให้การส่งเสริมสนับสนุนและดำเนินโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

● ส่งเสริม ต่อยอด และขยายผลการดำเนินโครงการเสริมศักยภาพการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 51 แห่ง และจะขยายผลต่อไปอย่างต่อเนื่อง

● เข้าร่วมจัดแสดงผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “เรียนรู้ตลอดชีวิต บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา”

● โครงการจัดทำหนังสือ พพ. ๘๑๙ ร่วมกับโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

● โครงการแข่งขันการออกแบบเกมเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดทำโครงการแข่งขันการออกแบบเกมเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้การสอน และพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านปรัชญา

ผลสัมฤทธิ์

ผลผลิต

1. ได้สื่อคู่มือต้นแบบ ในรูปแบบเอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. ได้เครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ผลลัพธ์

1. แนวพระราชดำริ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการเผยแพร่และขยายผลไปยังภาคการศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ
2. สถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเกิดการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม บูรณาการสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรอย่างเหมาะสม และขยายผลสู่เครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

ความคาดหวัง

นักเรียน ครูอาจารย์ บุคลากรในสถานศึกษาจะได้รับผลจากการศึกษา และปลูกฝัง ฝึกฝนตนเอง ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

ผลจากการพัฒนา

1. พัฒนากาย มีสุขภาพแข็งแรง มีทักษะในการปรับตัว มีความสัมพันธ์ที่ดีกับสิ่งแวดล้อม อยู่ในสภาพชีวิตอย่างมีความสุข

2. พัฒนาศีล สามารถละเว้นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม หรือการประพฤติตนต่างๆ อันเป็นเหตุแห่งความเสื่อม หรือการผลาญทรัพยากรส่วนตัว เช่น สุขภาพ เงินทอง การใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ เกิดการเลือกพฤติกรรมที่สร้างสรรค์

3. พัฒนาจิตใจ ยกระดับจิตใจให้แกร่งกล้าขึ้น เอาชนะสิ่งเข้ยว่นได้ดีขึ้น มีเป้าหมายในการกำหนดควบคุมพฤติกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของตนได้ดี

4. พัฒนาปัญญาญาณ รู้ประโยชน์ รู้คุณ รู้โทษ รู้กระแสโลก และสามารถต่อต้านกระแสโลกได้ จนสามารถอยู่เหนือโลกนั้นๆ ได้

ผลทางการดำเนินชีวิต

1. จัดระเบียบชีวิตของตนเองได้มากขึ้น มีวินัยในการกิน การใช้จ่ายเงินทอง การซื้อหาใช้สอยเครื่องอุปโภคบริโภค การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีวินัยในการดำรงชีวิต

2. ทำประโยชน์แก่ตนได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควบคุมตนเองได้มากขึ้น พึ่งพาวัตถุ-ภายนอกน้อยลง พึ่งตนเองได้มากขึ้น

3. สามารถยังประโยชน์ต่อผู้อื่น ด้วยความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน และความเสียสละได้มากขึ้นตามลำดับ

ผลทางคุณธรรม

1. มีระเบียบ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ อดทน อดออม มีเหตุมีผล

2. มีความเมตตา กรุณา ช่วยเหลือผู้อื่นได้โดยไม่หวังผลตอบแทน

3. มีปัญญาญาณ เข้าใจชีวิต รู้เท่าทันการมอมเมา ล่อหลอก

เล่ห์เหลี่ยม